

ТЕНДЕНЦИИ ПРИ ДЕЛАТА ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА И ПРЕВАНТИВНАТА РОЛЯ НА СЪДИЛИЩАТА

Пресиян Марков*

Увод

Престъпленията против собствеността са едни от най-често извършваните престъпления в България. Още през 1971 г. Върховният съд (ВС) подчертава, че „... големият относителен дял на тези престъпления [кражбите] от общата престъпност в страната и завишената им обществена опасност налага да се провери и практиката на съдилищата по определяне на наказанията, както и провежданата превантивна дейност“ (Постановление No 6, р. 198).

Настоящото изследване има за цел да провери дали тази констатация на Върховния съд важи и до днес въпреки промяната в обществено-политическото устройство на държавата и произтичащите от нея многобройни изменения и допълнения на Наказателния кодекс (НК). На тази основа може да се направи оценка на промените в НК и да се обоснове необходимостта от качествено нови изменения или връщане към предходни по-ефективни нормативни решения.

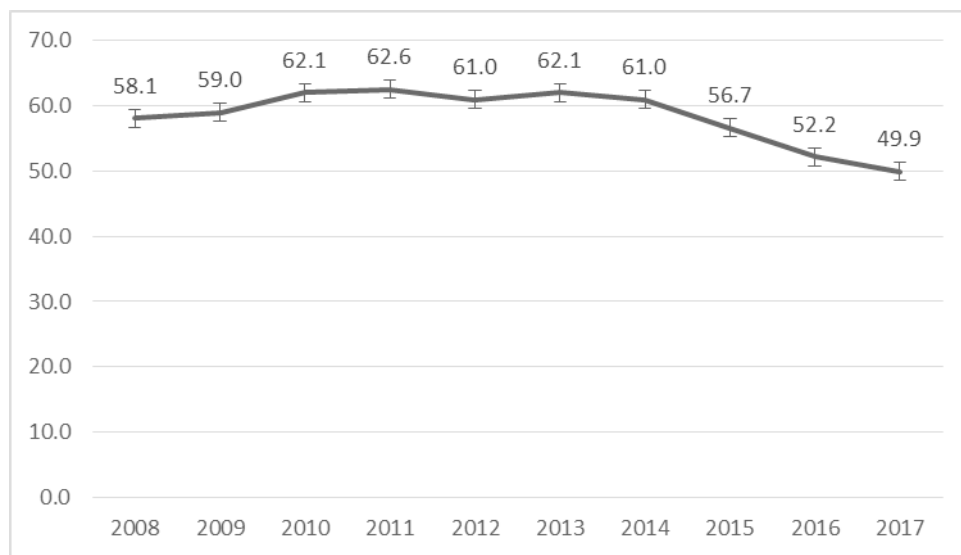
Изследването е особено актуално в контекста на тълкувателно дело № 1/2018 г. на Общото събрание на наказателната колегия (ОСНК) на Върховния касационен съд (ВКС), образувано с искане за отмяна на 42 тълкувателни постановления на Пленума на стария ВС като загубили актуалност. В 13 от тези постановления [1] (включително цитираното по-горе) Пленумът обръща внимание на съдилищата да подобрят своята превантивна дейност. Мотивите в искането за отмяна са свързани с отмяната на конституционно и законово възложените правомощия на съда да осъществява превантивни функции, които са в разрез с принципа на разделението на властите и независимостта на съда. Твърдението за липса на нормативно основание за превантивната роля на съдилищата също подлежи на верификация. А изследването на делата за престъпления против собствеността ще покаже какъв е ефектът на неупражняването на превантивна функция от съдилищата върху броя на извършените и наказани престъпления от този вид. По този начин

* Пресиян Марков, доктор по право, главен асистент, катедра „Наказателноправни науки“ УНСС, email: pmarkov@unwe.bg

може да се докаже необходимостта от отмяната или оставянето в сила на посочените тълкувателни постановления.

Тенденции при делата за престъпления против собствеността

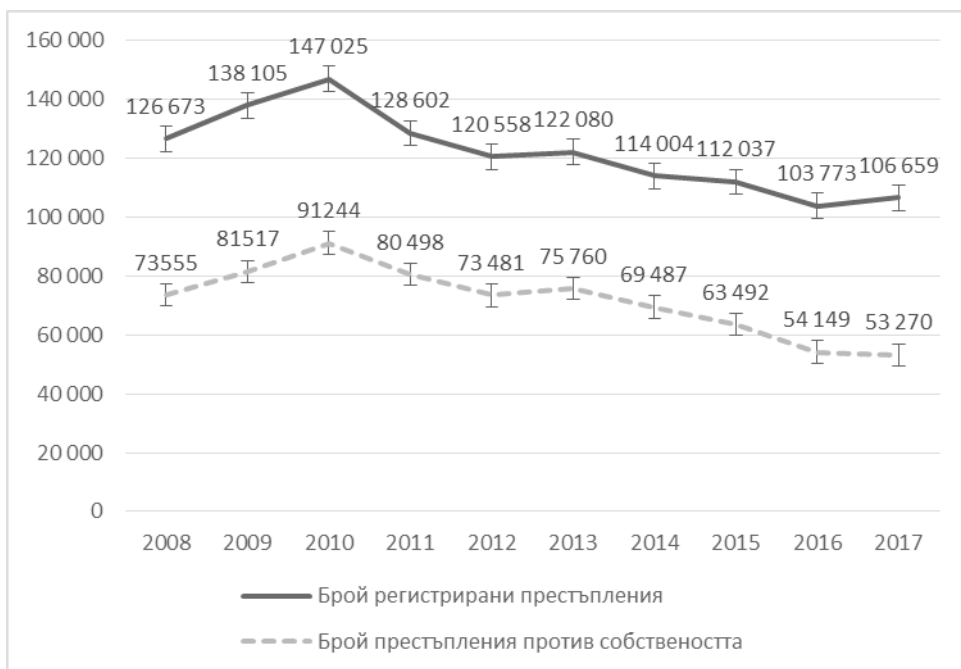
1. В периода от 2008 до 2017 г. се запазва тенденцията престъпленията против собствеността да съставляват около и над половината от всички регистрирани престъпления в страната.

Фиг. 1. Дял на престъпленията против собствеността от всички регистрирани престъпления в периода 2008 – 2017 г. (%)

Източник: МВР, Полицейска статистика за 2008 – 2017 г. [2] и собствени изчисления

През 2017 г. се наблюдава намаляване на регистрираните престъпления против собствеността с 8,2 процентни пункта в сравнение с 2008 г.

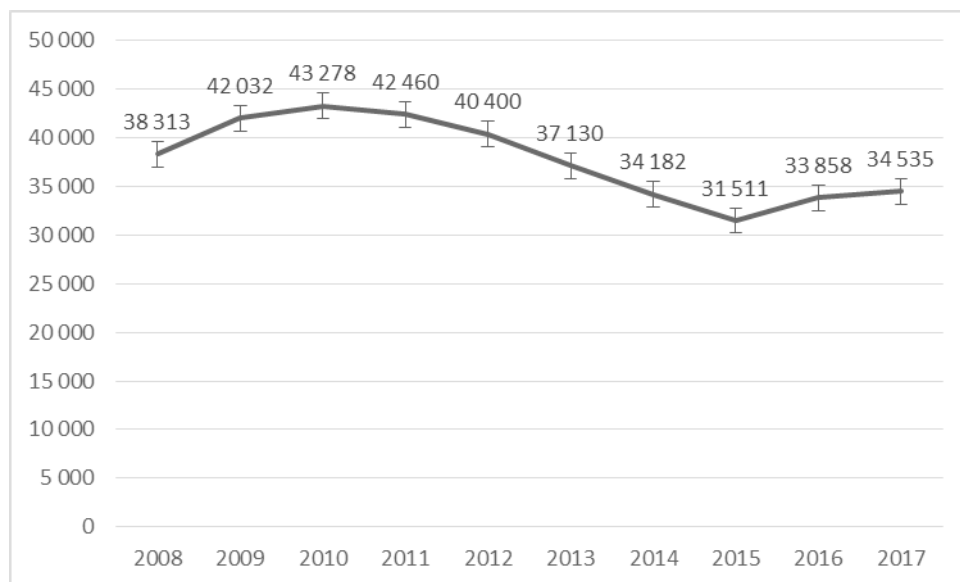

Фиг. 2. Общ брой регистрирани престъпления и престъпления против собствеността в периода 2008 – 2017 г.

Източник: МВР, Полицейска статистика за 2008 – 2017 г. [3]

Общият брой на регистрираните престъпления е намалял с 15,8% през 2017 г. в сравнение с 2008 г. А броят на регистрираните престъпления против собствеността е намалял с 27,6% при сравнение на данните за същите години. Въпреки разликата в темпа на спад, тенденцията остава същата – има нарастване на броя до 2010 г., постепенно намаляване до 2016 г. и леко повишение през 2017 г.

Тенденцията на престъпленията, за които има приключило наказателно производство през същия период, е почти идентична.

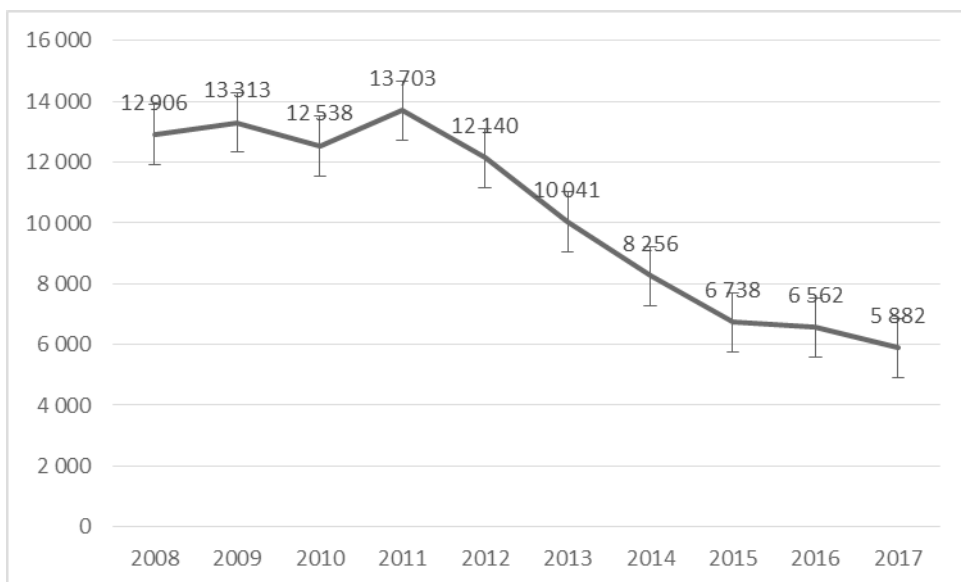

Фиг. 3. Общ брой престъпления, за които има приключено наказателно производство в периода 2008 – 2017 г.

Източник: НСИ [4]

Броят на престъпленията, за които има приключено наказателно производство, също нараства до 2010 г. и постепенно намалява сред това. Разликата е, че повишението започва една година по-рано – през 2016 г. През 2017 г. има 9,9% по-малко приключили наказателни производства отколкото през 2008 г. Тоест забелязва се корелация между тенденциите на регистрираната престъпност, регистрираните престъпления против собствеността и приключените наказателни дела.

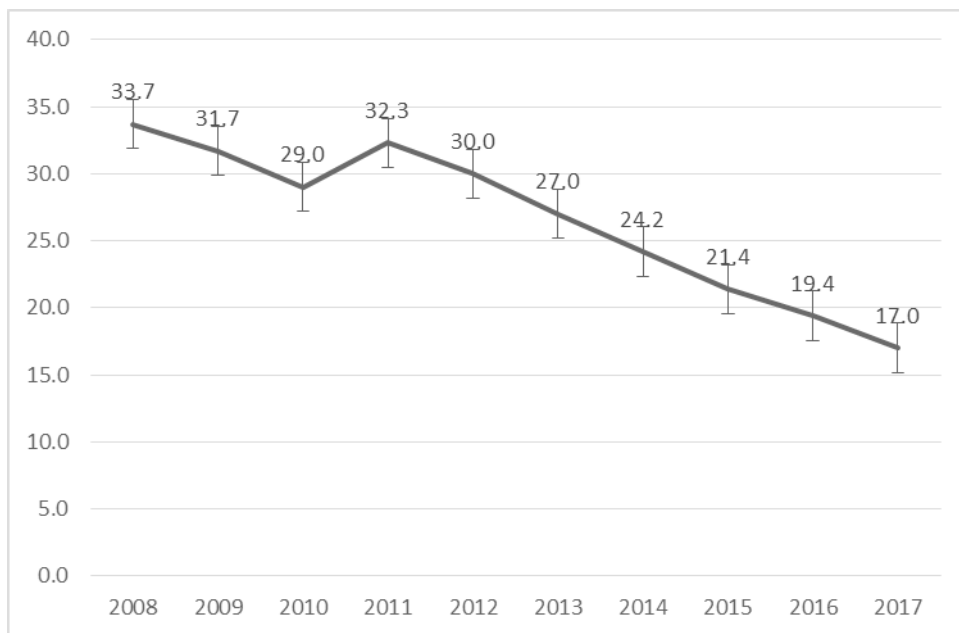
2. Тенденцията на приключените наказателни производства за престъпления против собствеността обаче показва значителни разлики от вече установените и корелиращи си тенденции.

Фиг. 4. Брой престъпления против собствеността, за които има приключено наказателно производство в периода 2008 – 2017 г.

Източник: НСИ [5]

Вижда се, че броят на приключените наказателни производства за престъпления против собствеността достига своя пик през 2011 г. и оттогава спада драстично. През 2017 г. са приключени 54,4% по-малко дела за престъпления против собствеността в сравнение с 2008 г., което е 5,5 пъти по-голямо намаление в сравнение със спада на общия брой приключили наказателни производства и почти два пъти повече от намалението на регистрираните престъпления против собствеността.

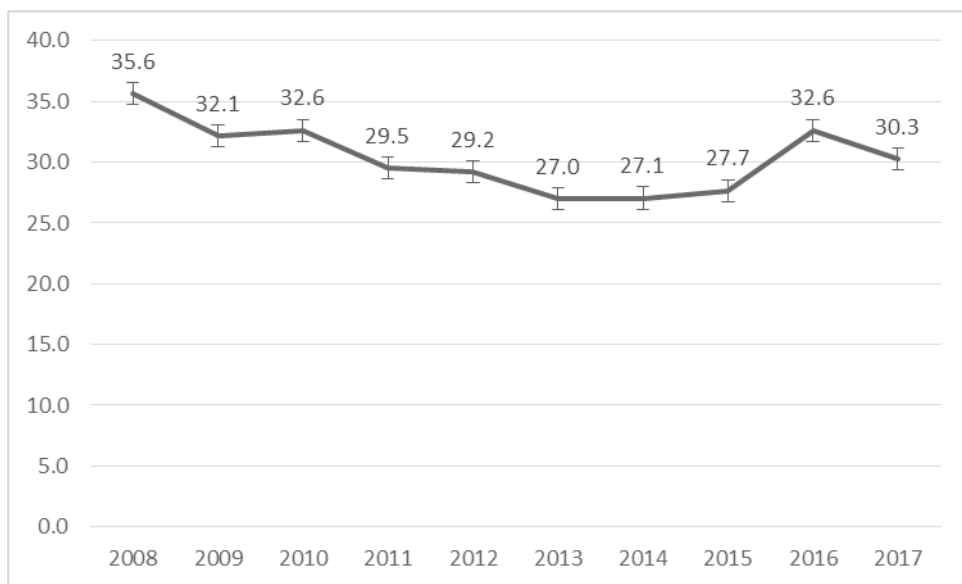

Фиг. 5. Дял на приключените дела за престъпленията против собствеността от всички приключени наказателни производства в периода 2008 – 2017 г. (%)

Източник: НСИ [6] и собствени изчисления

Делът на приключените дела за престъпленията против собствеността надвишава $1/3$ от всички наказателни производства в началото на периода, докато в края му делът им едва надвишава $1/6$. Спадът е 16,7 процентни пункта, т.е. над два пъти повече от спада на регистрираните престъпления против собствеността. Следователно намалението на регистрираните престъпления против собствеността не може да е основната причина за намаляването на броя на наказателните производства за тези престъпления.

3. Разбира се, броят на съдебните наказателни производства зависи от разкриваемостта на съответния вид престъпления.

Фиг. 6. Дял на разкритите престъпления против собствеността от регистрираните такива за периода 2008 – 2017 г. (%)

Източник: МВР, Полицейска статистика за 2008 – 2017 г. [7]

Разкриваемостта на престъпленията е спаднала с 5,3 процентни пункта в края на периода в сравнение с началото му. Освен това намаляването на разкриваемостта започва още в началото на периода и се покачва в края му. Следователно тя също не е основната причина за спада на приключените наказателни производства за този вид престъпления.

4. Причината за промяната на броя на съдебните дела за престъпления против собствеността следва да може да обясни трайното им намаляване от 2011 г.

През 1982 г. е въведен чл. 218б от Наказателния кодекс (НК)*. Този текст предвижда, че маловажните случаи на кражба, длъжностно присвояване, обсебване и вещно укривателство във връзка с тях се наказват с глоба, налагана по административен ред. До април 2010 г. това е било възможно само, ако предметът на престъплението е бил на стойност до 150 лв. Със Закон за изменение и допълнение на НК (ЗИДНК) от 6 април 2010 г.** се разширява приложното поле на чл. 218б, когато стойността на предмета на престъплението е до размера на две минимални работни заплати за страната, установени към датата на извършване на деянието.

* ДВ, бр. 28 от 1982 г.

** ДВ, бр. 26 от 2010 г.

Таблица 1. Увеличаване на стойността на предмета на престъпленията против собствеността, за които се прилага чл. 218б НК

150 лв. – до април 2010 г.
480 лв. – от април 2010 г. до август 2011 г.
540 лв. – от септември 2011 г. до април 2012 г.
580 лв. – от май до декември 2012 г.
620 лв. – през 2013 г.
680 лв. – през 2014 г.
720 лв. – от януари до юни 2015 г.
760 лв. – от юли до декември 2015 г.
840 лв. – през 2016 г.
920 лв. – през 2017 г.

Източник: НОИ [8]

С това изменение прагът за прилагане на чл. 218б НК е повишен повече от тройно през 2010 г. и още почти двойно до 2017 г. Така се получава шесткратно увеличение в края на периода в сравнение с началото му.

Чл. 218б НК не се прилага от съдилищата и затова неговото приложение не се отчита от съдебната статистика. Когато разследващите органи установят, че стойността на предмета на престъплението е под установения праг, ако предметът на престъплението е възстановен или заместен, те изпращат преписката на прокуратурата с мнение за прилагане на чл. 218б НК. По този начин полицията отчита разкрито престъпление, но в полицейската статистика липсват данни за броя на преписките изпратени с мнение за прилагане на чл. 218б НК. Прокурорът отказва да образува досъдебно производство на основание чл. 213 НПК поради липса на престъпление по чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК и изпраща преписката на компетентните по чл. 424 НК органи за налагане на административно наказание. Прокуратурата обаче също не води отделна статистика за прилагането на чл. 218б НК, което не позволява да се установи какъв брой производства не се образуват на това основание. Въпреки това, в отделни годишни отчети на Районните прокуратури могат да се открият косвени данни: „Преобладаващата част от тези дела [за кражби от магазини] биват прекратявани с приложението на чл. 218б НК – като на дееца се налага административно наказание.“ Предлага се и намаляване на прага за прилагане на чл. 218б НК, макар и да липсват конкретизация какъв да бъде той (За дейностите на СРП, с. 4). В Народното събрание е внесен проект за ЗИДНК № 854-01-23/2018 г., в който с мотив, че динамичността на минималната работна заплата води до разширяване на приложното поле на чл. 218б НК, се предлага прагът за прилагане на чл. 218б да се намали от

две на една минимална работна заплата. Вярно е, че ако бъде прието, такова изменение ще ограничи прилагането на чл. 218б НК, но само първоначално, тъй като мерната единица остава същата и пак е динамична.

Превантивна роля на съдилищата

Престъпленията против собствеността, като най-често извършваните престъпления, са особено показателен критерий за оценка на искането по тълкувателно дело №1/2018 г. за отмяна на тринайсетте постановления на Пленума на ВС относно превантивните функции на съдилищата. Естествено преди това следва да се провери дали към настоящия момент реално липсват нормативни основания съдилищата да осъществяват функции по предотвратяване на престъпления.

1. Вярно е, че нормативната уредба действала към момента на издаване на посочените постановления е отменена. Независимо от всякакви законодателни промени обаче НК и НПК винаги са имали превантивна функция. Освен това настоящата нормативна уредба съдържа редица основни разпоредби, в които превантивните функции на съда са посочени, макар и не изрично:

а) чл. 117 и 118 КРБ определят, че съдебната власт защитава правата на лицата и държавата, подчинява се на закона и осъществява правосъдие в името на народа;

б) чл. 1, ал. 2 НПК посочва, че при осъществяването на задачите си, НПК съдейства за предотвратяване на престъпленията и укрепване на законността;

в) чл. 4, ал. 1 ЗИНЗС определя, че за постигане на целите на наказанието се осъществява взаимодействие между държавни органи, специализирани правителствени и неправителствени организации.

Систематичното тълкуване на тези разпоредби, чиито адресат безспорно е и съдът, води до извода, че подчинявайки се на закона, съдът трябва да осъществява превантивна дейност и да си взаимодейства с другите държавни органи и обществените организации. Конкретен израз на такава превантивна дейност е дейността по определяне на наказание, което е годно да предотврати бъдещи престъпни деяния от дееца и другите членове на обществото (чл. 36 НК).

2. В посочените постановления са дадени конкретни насоки за превантивната дейност и взаимодействието с други държавни органи и обществени организации. Насоките са напълно в съответствие с действащата нормативна уредба и с принципите на наказателното право и процес като принципите на законност и индивидуализация при определяне на наказанието, и принципа на публичност на съдебните заседания.

Същевременно взаимодействието с други органи и организации не е нарушаване на принципа на разделение на властите, независимостта на съда и вземането на решение по вътрешно убеждение. То се изразява в участие на съда в обществените дела в ролята му на най-компетентен орган по спазване на законността, който дава указания на други органи и организации за тяхната роля в превенцията и борбата с престъпността.

3. Действащата нормативна уредба изрично възлага на съда следните дейности по превенция и взаимодействие:

- по чл. 36, ал. 1 и чл. 60 НК съдът е длъжен да определи целесъобразно наказание с превантивен ефект – съдът решава делото по вътрешно убеждение, но само след като установи обективната истина, включително и причините за извършване на престъплението, които в редица хипотези са от решаващо значение за правната квалификация (например при убийствата с користна цел, убийство по хулигански, ксенофобски и расистки подбуди). Понастоящем превантивната работа на съда се осъществява чрез неотвратимостта на наказателната отговорност и определянето на съответно на тежестта на извършеното престъпление наказание, което освен целите на специалната превенция преследва също и генералнопревантивни цели. Превантивната функция на съда е пряко свързана с неговата правораздавателна дейност, макар и да не е изрично установена като правомощие на съдилищата. Да се отрече превантивната функция на съда означава да се приеме, че той може да налага прекомерно леки или прекалено тежки наказания по свое, вътрешно убеждение без това да е пряко обвързано с целите на наказанието.;
- по чл. 61, ал. 2 и чл. 67, ал. 4 НК съдът е длъжен да уведоми местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни за наложената на непълнолетния възпитателна мярка, респ. условното му осъждане;
- по чл. 67, ал. 1 и ал. 5 и чл. 73, ал. 1-3 НК съдът взаимодейства с обществени организации за полагане на възпитателни грижи по време на изпитателния срок при условно осъждане и предсрочно освобождаване;
- по чл. 416, ал. 1 НПК съдът изпраща своя акт на съответните органи за връщане на иззетите документи, ценности и други предмети, както и за снемане на полицейската регистрация;
- по чл. 416, ал. 3 и 4 НПК съдът изпраща своя акт на съответния орган за изпълнение на наказанията „глоба“ и “конфискация“, или отнемане на вещи по чл. 53 НК;
- по чл. 6 ЗИНЗС съдиите могат да си взаимодействат с органите по изпълнение на наказанията;

- чл. 64 ЗСВ възлага задължение за публикуване на съдебните актове на интернет страницата на съответния съд именно с оглед постигане на превантивен ефект;
- чл. 195, ал. 2 ЗСВ позволява на магистратите да получават възнаграждение за преподавателска дейност и участие в проекти, за да ги стимулира да популяризират дейността си и да повишават правната култура на гражданите.

4. Останалите дейности по превенция и взаимодействие съдът осъществява непряко посредством прокуратурата в процеса на изпълнение на наказанията. По чл. 416, ал. 2 НПК съдът изпраща препис от присъдата на прокурора за изпълнение. Прокурорът привежда присъдата в изпълнение чрез уведомяване на други орган и обществени организации. Ако в мотивите по чл. 305, ал. 3 НПК съдът е посочил всички установени обстоятелства, част от които са причините и условията за извършване на престъплението, прокурорът може да уведоми съответните органи и организации как да ги отстранят.

5. Посочените разпоредби обосновават извода, че съдилищата имат превантивна функция и при действащата нормативна уредба. Следователно посочените постановления и части от тях са актуални и не следва да се отменят. Освен това следва да се отбележи, че самите тълкувателни актове на ВС и ВКС, макар и да са формулирани като „общопожелателни“, съдържат принципни положения, които не позволяват да се натрупа противоречива съдебна практика. Именно затова в разглежданото искане за ново тълкувателно решение не са посочени противоречиви актове на съдилищата по тълкуваните с постановленията разпоредби.

Допълнителен аргумент за същия извод може да даде изследването на практиката по чл. 218б НК на оправомощените да налагат административни наказания за престъпления против собствеността органи по чл. 424 НК. Съдилищата не са имали възможност да упражняват превантивни функции при наказването на тези престъпления. Добавянето на броя престъпления с предмет на стойност над 150 лв., но под две минимални работни заплати, които са наказани по административен ред, към броя на наказаните от съдилищата, ще покаже реално дали престъпленията против собствеността са намалели или са се увеличили. Ако се окаже, че са те са се увеличили, няма как да се отрече, че съдилищата имат превантивна роля, защото когато са били наказвани по съдебен ред, тези престъпления са били по-малко. Ако се окаже обратното (че общият брой на престъпленията против собствеността е намалял въпреки добавянето на тези наказани по чл. 218б НК), остава открит въпроса дали съдилищата реално нямат превантивни функции или не са ги упражнявали достатъчно ефективно.

Заклучение

На основата на проведеното изследване могат да се направят следните предложения:

1. Чл. 218б да се измени като се възстанови редакцията му била в сила до изменението от 2010 г. Той следва да се прилага, когато стойността на предмета на престъплението е до 150 лв.

2. В статистическите отчети на прокуратурата да се обобщават данни за броя на отказите за образуване на досъдебни производства поради наличие на предпоставките по чл. 218 б НК.

3. Всякакви последващи изменения на чл. 218б НК да бъдат предлагани само след цялостен и задълбочен анализ на статистическите данни събрани от прокуратурата.

4. Необходимо е да се проведе изследване на делата по чл. 218б НК от 2010 г. до настоящия момент с цел да се установи реалния брой на престъпленията против собствеността.

5. Резултатите от това изследване трябва да се отчетат от ОСНК на ВКС при издаването на тълкувателно решение по тълкувателно дело № 1/2018 г.

6. В същото тълкувателно решение ОСНК следва мотивирано да отговори и на въпроса дали съдилищата имат превантивни функции като вземе предвид посочените в настоящото изследване действащи нормативни актове.

Едва след отговора на този въпрос може да се вземе решение за отмяната на Постановление № 6 от 1.XII.1961 г., т. 3, 4, Постановление № 7 от 1964 г., т. 4, Постановление № 7/28.11.1961 г., Постановление № 14 от 30.IX.1963 г., т. 6, Постановление № 3 от 6.XII.1967 г. и 26.I.1968 г., т. 3, 4, 7 и 8, Постановление № 2 от 27 – 29.04.1970 г., раздел III от мотивите, както и последното изречение от диспозитива, Постановление № 6 от 26.04.1971 г., раздел III, Постановление № 13 от 28.XII.1973 г., т. 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, Постановление № 2 от 29.VI.1974 г., раздел IV, Постановление № 6 от 30.X.1975 г., т. 17, 18, 19, Постановление № 1 от 8.X.1978 г., т. 7, Постановление № 8 от 30.11.1981 г., т. 18 и 19 и Постановление № 1 от 17.01.1983 г., т. 7 на Пленума на стария Върховен съд.

Бележки:

[1] Постановление № 6 от 1.XII.1961 г., т. 3, 4; Постановление № 7 от 1964 г., т. 4; Постановление № 7/28.11.1961 г.; Постановление № 14 от 30.IX.1963 г., т. 6; Постановление № 3 от 6.XII.1967 г. и 26.I.1968 г., т. 3, 4, 7 и 8; Постановление № 2 от 27 – 29.04.1970 г., раздел III от мотивите, както и последното изречение от диспозитива; Постановление № 6 от 26.04.1971 г., раздел III; Постановление № 13 от 28.XII.1973 г., т. 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10; Постановление

№ 2 от 29.VI.1974 г., раздел IV; Постановление № 6 от 30.X.1975 г., т. 17, 18, 19; Постановление № 1 от 8.X.1978 г., т. 7; Постановление № 8 от 30.11.1981 г., т. 18 и 19; Постановление № 1 от 17.01.1983 г., т. 7.

[2] МВР, Полицейска статистика за 2008 – 2017 г., в Годишен бюлетин полицейска статистика. Достъпен на: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> (25.10.2018 г.)

[3] МВР, Годишен бюлетин полицейска статистика. Достъпен на: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> (25.10.2018 г.)

(Godishen byuletin politzeiska statistika, available at: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> Nov 25th 2018);

[4] МВР, Годишен бюлетин полицейска статистика. Достъпен на: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> (25.10.2018 г.)

(Godishen byuletin politzeiska statistika, available at: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> Nov 25th 2018);

[5] НСИ, Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица по местоизвършване на престъплението. Достъпно на: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=120 (25.10.2018 г.)

(Prestapleniya, zavarshili s osazhdane i osadeni litza po mestoizvarshvane na prestaplenieto, available at: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=120 Nov 25th 2018);

[6] НСИ, Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица по местоизвършване на престъплението. Достъпно на: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=120 (25.10.2018 г.)

(Prestapleniya, zavarshili s osazhdane i osadeni litza po mestoizvarshvane na prestaplenieto, available at: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=120 Nov 25th 2018);

[7] МВР, Годишен бюлетин полицейска статистика. Достъпен на: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> (25.10.2018 г.)

(Godishen byuletin politzeiska statistika, available at: <https://www.mvr.bg/министерството/programni-dokumenti-otcheti-analizi/статистика/годишен-бюлетин-полицейска-статистика> Nov 25th 2018);

[8] НОИ, Размер на минималната месечна работна заплата за страната. Достъпно на: <https://www.nssi.bg/images/bg/users/infomaterials/aboutpensions/MRZ.pdf> (25.10.2018 г.)

(Razmer na minimalnata mesechna rabotna zaplata za stranata, available at: <https://www.nssi.bg/images/bg/users/infomaterials/aboutpensions/MRZ.pdf> Nov 25th 2018)

Референци:

Постановление №6 от 26.IV.1971 г. по н. д. №3/71 г., Пленум на ВС (изм. с Постановление №7 от 6.VII.1987 г.). В: Постановления и тълкувателни решения на ВС на РБ по наказателни дела – 1953 – 1990 г. С., СЮБ, 1992 г. (Postanovlenie No 6 ot April 26th 1971 po ND No 3/71, Plenum na VS (izm. s Postanovlenie No 7 from July 6th 1987), V: Postanovleniya i talkuvatelni resheniya na VS na RB po nakazatelni dela – 1953 – 1990, 1992, Sofia, SUB);

Искане от Председателя на ВКС за образуване на ТД № 1/2018 г. Достъпно на адрес: http://www.vks.bg/Dela/OCHK_2018_01_искане_образуване.pdf (25.10.2018 г.)

(Iskane ot Predsedatelia na VKS za obrazuvane na TD No 1/2018, available at: http://www.vks.bg/Dela/OCHK_2018_01_искане_образуване.pdf Nov 25th 2018)

За дейността на СРП. Достъпно на: https://www.prb.bg/media/filer_public/89/4d/894df731-6ae2-48ee-b114-992b05e2e7cb/otchetan%20doklad%202017.pdf (25.10.2018 г.)

(Za deinostta na SRP, available at: https://www.prb.bg/media/filer_public/89/4d/894df731-6ae2-48ee-b114-992b05e2e7cb/otchetan%20doklad%202017.pdf (Nov 25th 2018);

Проект на ЗИДНК. Достъпен на: <https://www.parliament.bg/bills/44/854-01-23.pdf> (25.10.2018 г.)

(Proekt na ZIDNK, available at: <https://www.parliament.bg/bills/44/854-01-23.pdf> Nov 25th 2018)

ТЕНДЕНЦИИ ПРИ ДЕЛАТА ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ СОБСТВЕНОСТТА И ПРЕВАНТИВНАТА РОЛЯ НА СЪДИЛИЩАТА

Резюме

Двойното намаляване на броя на наказателните дела за престъпления против собствеността не може да се обясни нито със спад в тяхното извършване, нито с ниската им разкриваемост. Използването на статистически методи се оказва недостатъчно за обяснение на този феномен и следва да се пристъпи към юридически анализ на проблема. Причината е изменението на чл. 218б от НК, чрез което всяка година се увеличава стойността на предмета на тези престъпления, под която те се наказват по административен ред и не се отчитат от статистиката за престъпленията. Затова следва текстът на чл. 218б НК да бъде възстановен в редакцията си от преди 2010 г. Преди да бъдат отменени постановленията на Пленума на ВС относно превантивната роля на съдилищата, следва да се провери дали престъпленията против собствеността действително са намалели докато съдилищата не са упражнявали функции по предотвратяването им.

Ключови думи: престъпления против собствеността, намаляване, тенденция, статистика

JEL: K14

TENDENCIES IN THE CASES FOR CRIMES AGAINST PROPERTY AND THE COURTS' PREVENTIVE FUNCTION

Pressiyan Markov*

Abstract

The double reduction in the number of criminal cases for crimes against property cannot be explained either by a decline in their perpetration nor by their low rate of solving by the police. Statistical analysis proves to be inefficient for explaining this phenomenon, so it is necessary to use legal reasoning. The reason is the amendment of Art. 218b of the Criminal Code, whereby the value of the property that is object of these crimes, under which they are sanctioned as administrative offences, is increased annually. Hence a great number of crimes against property are not accounted for by crime statistics. That is the reason art. 218b of the Criminal Code has to be amended as it was before 2010. Prior to repealing the interpretive acts of the Supreme Court concerning the courts' preventive function, it is necessary to verify if the number of crimes against property has actually declined.

Key words: crimes against property, reduction, trend, statistics

JEL: K14

* Pressiyan Markov, PhD in Law, Chief Assist., Department of Criminal Legal Sciences, UNWE, email: pmarkov@unwe.bg